

Výlet č. 4 (středa 28.7. 2021)

Trasa N

Nové Hradý, bus (543 m) – červená – Údolí u Nových Hradů (490 m) **(1 km)** – červená – U Hamru (480 m) **(1,7 km)** – červená – U Lázníček (496 m) **(2,3 km)** – červená – Nad Lázníčkami (505 m) **(2,5 km)** – červená – U pam. dubu (507 m) **(2,8 km)** – červená – U odpočívadla (512 m) **(2,9 km)** – červená – Cuknštejn (545 m) **(3,5 km)** – červená – Horní Stropnice (554 m) **(5,5 km)** – červená – Dobrá Voda, kostel (702 m) **(8,5 km)** – červená – Hojná Voda, rozc. (850 m) **(10 km)** – červená – Kraví Hora, rozc. (910 m) **(10,5 km)** – zelená – Kraví Hora, rozhl. (953 m) a zpět **(10,7 km)** – červená – Pod Kraví horou (845 m) **(11,7 km)** – červená – Kuní hora (925 m) **(12,7 km)** – červená – Nad Liščím dolem (745 m) **(15 km)** – neznačeno – U Jindřichova (720 m) **(17 km)** – zelená – Černé Údolí (711 m) **(18,5 km)**

Trasa S

Nové Hradý, bus (543 m) – červená – Údolí u Nových Hradů (490 m) **(1 km)** – červená – U Hamru (480 m) **(1,7 km)** – červená – U Lázníček (496 m) **(2,3 km)** – NS Terčino údolí – Pod Vodopádem **(2,8 km)** – NS Terčino údolí – Tereziino údolí **(3,6 km)** – NS Terčino údolí – Nad Vodopádem **(4,3 km)** – NS Terčino údolí – U odpočívadla (512 m) **(5 km)** – červená – Cuknštejn (545 m) **(5,6 km)** – cyklo „Novohradsko-Doudlebsko“ – Světví (551 m) **(6,2 km)** – cyklo „Novohradsko-Doudlebsko“ – Vyhličky (573 m) **(9,2 km)** – cyklo „Novohradsko-Doudlebsko“ – Horní Stropnice (925 m) **(11,6 km)** – silnice – Dlouhá Stropnice (566 m) **(13,6 km)** – neznačeno – Paseky, kamenná pyramida (632 m) **(14,6 km)** – neznačeno – Dobrá Voda, kostel (702 m) **(16,5 km)** – červená – Hojná Voda, rozc. (850 m) **(18 km)** – červená – Kraví Hora, rozc. (910 m) **(18,5 km)** – zelená – Kraví Hora, rozhledna (953 m) a zpět **(18,7 km)** – červená – Pod Kraví horou (845 m) **(19,7 km)** – červená – Kuní hora (925 m) **(20,7 km)** – červená – Nad Liščím dolem (745 m) **(23 km)** – neznačeno – U Jindřichova (720 m) **(25 km)** – zelená – Černé Údolí (711 m) **(26,5 km)**

Trasa V

Žár, bus (520 m) – žlutá – Janovka (492 m) **(3 km)** – žlutá – U Čertova rybníka (482 m) **(6 km)** – modrá – Bažantnice (482 m) **(8 km)** – modrá – Nové Hradý, bus (543 m) **(10 km)** – červená – Údolí u Nových Hradů (490 m) **(11 km)** – červená – U Hamru (480 m) **(11,7 km)** – červená – U Lázníček (496 m) **(12,3 km)** – NS Terčino údolí – Pod Vodopádem **(12,8 km)** – NS Terčino údolí – Tereziino údolí **(13,6 km)** – NS Terčino údolí – Nad Vodopádem **(14,3 km)** – NS Terčino údolí – U odpočívadla (512 m) **(15 km)** – červená – Cuknštejn (545 m) **(15,6 km)** – červená – Hor. Stropnice (554 m) **(17,6 km)** – silnice – Dl. Stropnice (566 m) **(19,6 km)** – neznačeno – Paseky, kamenná pyramida (632 m) **(20,6 km)** – neznačeno – Dobrá Voda, kostel (702 m) **(22,5 km)** – červená – Hojná Voda, rozc. (850 m) **(24 km)** – červená – Kraví Hora, rozc. (910 m) **(24,5 km)** – zelená – Kraví Hora, rozhl. (953 m) a zpět **(24,7 km)** – červená – Pod Kraví horou (845 m) **(25,7 km)** – červená – Kuní hora (925 m) **(26,7 km)** – červená – Nad Liščím dolem (745 m) **(29 km)** – neznačeno – U Jindřichova (720 m) **(31 km)** – zelená – Černé Údolí (711 m) **(32,5 km)**

Spojení

bus Benešov n. Černou, Černé Údolí (6:50) – Benešov nad Černou (6:57, přestup)

bus Benešov nad Černou (7:05) – Horní Stropnice (7:20, přestup)

bus Horní Stropnice (7:30) – Nové Hradý (7:41) – Žár (7:56)

Zkrácení tras S, V: trasy možné zkrátit vynecháním zacházek přes rozc. Tereziino údolí, Vyhličky či Paseky

Zajímavosti a pamětihodnosti

Žár – obec prvně zmiňována v roce 1186, kaple sv. J. Nepomuckého z 1. pol. 19. století, jv. Žárský rybník – jeden z nejstarších rybníků u nás (připomínán již r. 1221, v r. 1358 zvětšen) – největší na Novohradsku (112 ha, 1,6 mil m³ vody, hloubka až 3,5 m), na umělém ostrově zřídili Buquoyové v l. 1716-18 přírodní park s cizokrajnými dřevinami, hvězdovitými alejemi a letohrádkem uprostřed, po r. 1948 park a letohrádek zanikly, dnes chovný a rekr. rybník; Janovka – v osadě novogotická kaple sv. J. Nepomuckého z r. 1891, ze sousedního statku pocházel býv. rakouský prezident Thomas Klestil (1932-2004); Nové Hradý – město (2800 obyv.) s měst. pam. zónou, slovanště hradiště již kolem r. 980, ves vznikla postupně v okolí hradu, město od r. 1280, ve 2. pol. 14. století rozšířeno o tzv. Nové Město, největší rozmach v 16. století, úpadek města nastal po roce 1770, kdy město začala míjet nová císař. silnice, další zpomalení rozvoje způsobilo také, že město minula i železnice, významný hrad (nár. kult. památka) postaven na ostrohu nad řekou Stropnicí v 1. pol. 13. století, první pís. zmínka o strážním hradu při zemské bráně z r. 1279, hrad i město vypálili v r. 1425 husité a v r. 1467 Zdeněk ze Šternberka, pův. got. hrad prošel řadou úprav, největší 1792-98, v 50. letech 20. století v hradu expozice hyalitového skla, zbytek sloužil jako byty, později část ke školským a kulturním účelům, v 80. letech rozsáhlá rekonstrukce, od r. 2000 nová expozice, zámecký vrch pod hradem sloužil jako tančí obora, dnes park s pam. stromy, v l. 1801-010 vystaven v sev. straně města nový zámek v klasicist. slohu, dnes Akademické univerzitní centrum, k dalším pamětihodnostem patří radnice z r. 1593 s věžkou, kašna z r. 1744, kovárna z let 1719-1879, pozdně gotický farní kostel sv. Petra a Pavla s renesančními prvky, barokní klášter servitů z l. 1679-85, honosná hrobka Buquoyů ve vých. části města, v okolí města NS Sokolí hnízdo s 15 zastaveními, infocentrum; Údolí – část města Nové Hradý, pozdně barokní kaple Ukřížování J. Evangelisty z r. 1799, u mostu přes Stropnici socha sv. J. Nepomuckého z r. 1725, výchozí místo do Terčina údolí; Terčino údolí – též Tereziino nebo Tereziino (pův. název Krásné údolí), přírodní krajinařský (anglický) park budovaný v průběhu 3 století rodinou Buquoyů, romantický vzhled doplňovaly objekty – Václavovy lázně, tzv. Lázníčky, klasicistní Modrý pavilon, Švýcarský dům, hamr, období vyvrcholilo zbudováním umělého vodopádu, poblíž Švýcarského domu památný dub letní zv. Strom svatebčanů (obv. kmene 880 cm, výška 28 m, stáří 400 let), údolím prochází nauč. stezka se 12 zastaveními; Cuknštejn – pozdně gotická tvrz z l. 1488-91 (kult. památka) vystavěná vladykou Vilémem Pouzarem, jedna z největších v Jižních Čechách, čtyřkřídlá stavba obdélníkového půdorysu, osmiboká věž, čtvercový dvůr s arkádami, od r. 2000 v soukromém vlastnictví, probíhá celková rekonstrukce; Světví – ves doložená již r. 1279, tvrz připomínaná r. 1383, po vybudování tvrze Cuknštejn ztrácí význam, od roku 1878 dvůr s jednopatrovým zámečkem zv. Filipíny; Horní Stropnice – osada první pís. zmiňovaná již r. 1185, kdy byla přičleněna k Vitorazsku, říčka Stropnice zde tvořila zemskou hranici s Rakousy, ve 13. st. osadu získali Rožmberkové, v r. 1390 poddanské městečko N. Hradů, r. 1486 ničivý požár, mezi památky patří pův. románský kostel sv. Mikuláše, na náměstí barokní mariánský sloup z r. 1765, v sýpce Muzeum Novohradských hor; Dlouhá Stropnice – protáhla ves jv. od H. Stropnice, zachovalé čtyřstranné usedlosti v hornorakouském stylu, novorománská kaple dat. 1901 se zvonící; Paseky – záp. od osady při cestě k dřevěné zvonici a ekofarmě na skalním výchozu kamenná pyramida ze tří obrovských balvanů z weinsberské žuly, k pyramidě cesta dlážděná z kamenů vysbíraných z míst. polí, alej lemovaná lavičkami, vyhlídkové místo; Dobrá Voda – osada ulicového typu, v 16. a 17. st. lázeňské místo (léčivé účinky pramene objeveny r. 1564, od roku 1701 mariánské poutní místo, v r. 1706 postavena poutní kaple, v l. 1708-15 nahrazena barok. farním kostelem Nanebevzetí P. Marie, vyzdobeným r. 1729 freskami, pod schodištěm upravený pramen a sousoší Piety, nad pramenem trojkřídlá kaple, v interiéru bohatá zclacená řezbářská výzdoba, oproti kostelu fara z r. 1719, dnes domov řeholnic; Kraví hora – zdaleka viditelný vrch (953 m) s řadou sk. útvarů, nejznámější Napoleonova hlava, na místě triangulační věže byla v r. 1989 postavena jedna z posl. hlásek býv. režimu, přestavěná r. 2001 na 37 m vysokou ocelovou telekomunikační věž, sloužící též jako rozhledna, kruhový výhled z plošiny ve výšce 24 metrů; Kuní hora – zalesněný vrch (925 m) s četnými formami mrazového zvětřování granodioritu, přř. zajímavostí balvanová moře a mraz. sruby; Starý Holand, Černé Údolí – viz výlet č. 1

Občerstvení

Žár, Nové Hradý, Terčino údolí, Horní Stropnice, Dobrá Voda, Černé Údolí